

Heide vertelt

nummer: 191

3 september 2023

Dynamika heeft nu een prachtige accommodatie!

Bovenstaande foto werd zondag genomen bij de opening van de nieuwe turnhal op het sportpark Heikant. Burgemeester Lukas Jacobs had de eer om samen met schepen voor sport Maarten De Bock en de voorzitter van de gefusioneerde turnvereniging Dynamika, Tom Van Hauwaert, het lint door te knippen, en de sportzaal voor geopend te verklaren. Dynamika is de nieuwe naam na de fusie van de Kalmthoutse turnverenigingen Crescendo en Gymka. Zij tellen nu een 850 turners die de komende jaren gebruik kunnen maken van een grote ruimte, gevuld met de professioneelste toestellen. Weldra zal de turnhal niet alleen door eigen leden worden gebruikt, turners uit een aantal landen komen er hun voorbereiden op de wereldkampioenschappen in Antwerpen.

Succesvolle editie van de familiesportdag!

Gelijklopend met de opening van de nieuwe turnhal organiseerde de gemeentelijke sportraad een familiesportdag in het sportpark Heikant. Ook dit werd een treffer! Ongeveer 400 kinderen namen er deel aan allerlei sporten begeleid door ouders en familieleden. Ook de mogelijkheid om vooraf al eens een kijkje te gaan nemen in de nieuwe turnhal werd erg gesmaakt. Peter Genyn was ook aanwezig, de kinderen konden onder zijn begeleiding ervaren hoe je met een handbike kan bewegen!

Eertijds groeide jeneverbes weelderig in onze streek!

Nu moeten we in de Kalmthoutse heide, of elders, niet meer op zoek gaan naar de *Juniperus communis* of de jeneverbes. Deze altijd groenblijvende struik met naaldvormige bladeren die in kransen van drie staan kwamen in lang vervlogen tijden veel voor. Wanneer men de bessen plet geven ze een typische aromatische geur af, de blauwe bessen met een kruidige smaak zijn ook

eetbaar. In de Kempen en de Ardennen werden deze bessen heel lang geleden gretig geplukt en verhandeld als specerij, onder meer voor het inmaken van zuurkool. Ook in de medische sector was de jeneverbes gekend als geneeskrachtig, apothekers gebruikte deze. Ook het hout van de plant was in trek, veelal gebruikt voor het roken van ham, denk

aan Ardense hespen. Door al deze toepassingen werd de jeneverbes al in de 16de eeuw in zijn bestaan bedreigd. Toch was de jeneverbes toen, samen met taxus, de enige inlandse naaldboom. Ook in de Kalmthoutse heide en de verdere omgeving was dit zo. Vanaf 1530 begon men in de Kempen dennenbossen aan te planten, vooral om zandverstuivingen tegen te gaan. Zo ontstonden er in onze streek de typische naaldbossen en deze bleven altijd maar toenemen. Vooral onder de Franse bezetting, begin de 19de eeuw, werden gemeenten verplicht de braakliggende gronden aan te planten met naaldbomen. In 1847 komt er een besluit van de Belgische regering om alle onbebouwde gronden te bebossen, zo niet zouden deze gronden openbaar verkocht worden. We moeten er geen tekening bij maken: door deze massale bebossing verdween de jeneverbes grotendeels uit de natuur. Jeneverbes is een plant die veel licht nodig heeft en in bossen niet kan gedijen. Rond 1850 kwam de jeneverbes nog alleen voor in een open heidevlakte. Gezien deze plant tweehuizige bloemen draagt (mannelijke en vrouwelijke) is de verspreiding van zaden rijkelijk. De zaden zijn echter zeer kwetsbaar en kunnen niet tegen vriestemperaturen. De zaden moeten om verder te ontwikkelen dan ook een eindje in de grond geraken om niet te bevriezen. In een open vlakte is zandverstuiving een boosdoener. De lichte zaden komen veelal terecht tegen de heidestruiken en blijven er in hangen. Eertijds was er in de heide veel begrazing, hele kudden schapen zorgden ervoor dat de zaden door begrazing uit de heideplanten vielen en door de schapen dan dieper in de grond werden getrapt. Een andere reden is dat de heide in die tijd regelmatig werd afgebrand om jongere heide te krijgen. De heideplanten overleven dit en schieten verder op, voor de jeneverbes was deze methode fataal. Met de verdwijnen van de kudden, einde de 19de eeuw, verdween langzamerhand ook de jeneverbes uit de heide. Aanvankelijk bleven de oude struiken nog wel stand houden maar door het verdwijnen van de kudden werden er ook geen zaden meer in de grond getrappeld en kwamen er ook geen jonge struiken meer bij. Een andere mogelijkheid voor het voortbestaan van jeneverbes is het afleggen van jonge takken (zoals bij aalbessen) maar ook dat gebeurde in die tijd niet. Tussen 1920 en 1930 werden de laatste jeneverbessen in de heide nog gevonden ter hoogte van de Mont Noir. Bloemenkweker Felix Kalhöfer deed nog een poging met enkele oude struiken die het overleefd hadden maar ook dat lukte niet. Ook Jan Kiemeney vond in dezelfde periode nog enkele planten rond de Cambuus, hij getuigde dat er ook burgers waren die de jeneverbes uitstaken om ze in hun tuin te planten. Zo staan er in de heide sinds 1930 geen

jeneverbessen meer. Wijlen Louis Verpraet schreef in 1994 dat hij in een privaat domein nog vier oude struiken van 150 à 200 jaar wist staan. Toen in 1970 de molensteen in de heide werd gelegd als herinnering aan het Europese Natuurbeschermingsjaar werden er rond de molensteen vijf jeneverbesstruiken aangeplant. Deze waren echter geen lang leven beschoren, zij werden uitgetrokken of verdwenen. Enige tijd later plantte de mensen van Waters en Bossen, op een plaats waar weinig bezoekers kwamen, opnieuw jeneverbes aan maar ook deze planten kregen geen lang leven. In ons land vindt men nog jeneverbes in de Ardennen en in de vallei van de Zwarte beek in Beringen.

(bron: *Camphoutania*: 1994 nummer 2 en 3)

Garageverkoop op den Heuvel!

Bewoners van Heuvel vroegen ons om even te melden dat verschillende bewoners op zondag 10 september een garageverkoop gaan houden. Vanaf 10u30 start het gebeuren!

Een nieuw voetbalseizoen gaat van start!

De vakantie voorbij wil ook zeggen dat het voetbalseizoen in de Provinciale reeksen weer van start gaat. Voetbalclub Heibos opent het seizoen op vrijdag 8 september met een derby tegen Achterbroek. Voor de wedstrijd kan het er al best gezellig worden tijdens de “kick-off party” die start vanaf 18u. Supporters op post!

Heibos had deze week nog interessant nieuws, zij starten vanaf 28 september

met een G-sportploeg. Onder leiding van Joris en Sven zullen de sportievelingen iedere donderdagavond van 18u30 tot 19u45 aan de slag kunnen op het terrein van Heibos. Geïnteresseerden kunnen hun melden via met mailadres nataliegoorden@hotmail.com of via het aanmeldformulier op de website van Heibos.

Plaatsen voor de rommelmarkt uitverkocht!

Volgende week komen we uitgebreid terug op de Heidestatiestraat-feesten die plaats vinden op zondag 17 september in het hartje van Heide. Tijdens een aangename overlegvergadering vorige week met alle partners werden de neuzen in dezelfde richting gestuurd om er zo weer een pracht van een editie van te maken. Hopelijk bij aangename weersomstandigheden. De VZW Wieka, nieuw in de organisatie, en nu de organisator van het onderdeel rommelmarkt, deelde al onmiddellijk mee dat er geen

plaatsen meer kunnen ingevuld worden dit jaar. Alle standplaatsen zijn ingevuld. Voor de toekomst wordt er een wachtlijst aangelegd. Aanmeldingen mogen gebeuren via het mailadres: rommelmarktheide@gmail.com.

Uit de oude doos: herinneringen!

Via Guy Jongeneelen konden we kennis maken met inkomtickets van de voetbalploegen Bezemheide sport en Kalmthout SK. De verkoopprijs is nog in Belgische frank weergegeven. Het ticket van Kalmthout SK zou van de jaren '50 zijn, dat van Bezemheide-sport van de jaren '80.

Hiernaast de flyer welke werd uitgegeven naar aanleiding van een evenement dat door de Kalmthoutse atletiekclub (toen nog Olse Kalmthout AC) en Heikant-sport werd georganiseerd in 1984. Het was een deel van de Dorpssportdag, naar aanleiding van 20 jaar Heikant-sport. De omloop: Driehoekstraat, Foxemaatstraat, Kapellensteenweg, Kerkeneind. Het was in onze gemeente één van de eerste loopwedstrijden die plaats vond! Later kreeg deze organisatie nog enkele jaren een gevolg ter gelegenheid van Bezemheide-kermis.

GEMEENTE KALMTHOUT
Zondag 9 september 1984
HEIKANT SPORT / OLSE KALMTHOUT A.C.
in het kader van de Dorpssportdag

1e GROTE HALVE MARATON

voor Dames en Heren

Met medewerking van Het Gemeentebestuur - Blosso - Gazet van Antwerpen - Sporttrofeeën Wuyts - Glashandel Willy Lommers en vele anderen.

Start 16 uur.

Inschrijvingen: op voorhand bij Jos Thys, Achterbroekstwg. 65, 2180 Kalmthout (666.65.86).
of ter plaatse tot 15 uur.

Alle formaliteiten: Café Den Driehoek
Driehoekstraat 78
2180 Kalmthout.

Prijzen: Eerste drie bij de dames en heren: een beker.
Eerste dame en heer uit Kalmthout: een beker.
Waardevolle medaille voor alle deelnemers(sters).
Prachtige naturaprijzen die zullen verloot worden onder de deelnemers(sters).

Inschrijving: 100 fr.

Vertrek/aankomst: Café Den Driehoek.

met medewerking van
GAZET VAN ANTWERPEN
U KUNT ZE GEEN DAG MISSEN!

Laat ons mee genieten van jullie archieven ??

*“Heide vertelt” is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.
Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat
58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).
Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com
Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via
de website www.binkalmthout.be*

